

Na žádost CECHU PODKOVÁŘŮ ČR, z.s., Společenstva podkovářů, z.s. a paznehtářské společnosti MIKULKA PETR spol. s r.o. předkládám toto právní stanovisko k navrhovanému § 64 e novely veterinárního zákona

Toto právní stanovisko se zabývá posouzením souladu navrhovaného § 64e zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon), se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání („ZOZ“), a s relevantními předpisy práva Evropské unie a mezinárodními závazky České republiky v oblasti ochrany zvířat proti týrání.

Cílem je identifikovat právní rozpory, zhodnotit jejich dopady na praxi a navrhnout legislativní řešení, která zajistí soulad s českým i evropským právem a současně ochrání welfare zvířat.

1. Kontext a znění navrhovaného § 64e

Podle návrhu novely veterinárního zákona (§ 64e) má být okruh osob oprávněných provádět „ošetření a úpravu kopyt nebo paznehtů zvířat“ rozšířen na:

- (a) soukromé veterinární lékaře;
- (b) soukromé veterinární techniky;
- (c) osoby, které splňují požadavky odborné způsobilosti podle § 59a odst. 1 písm. f) nebo g) v oboru vzdělání zaměřeném na podkovářství;
- (d) osoby s profesní kvalifikací zaměřenou na paznehtářství nebo podkovářství na kvalifikační úrovni minimálně 3; a
- (e) chovatele hospodářských zvířat za podmínek § 64b odst. 1 a 3 a prováděcího předpisu.

2. Platná právní úprava

2.1 Český právní řád

- Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání („ZOZ“): § 1 (účel ochrany), § 3 (definice), § 4 odst. 1 písm. f) (zákaz zákroků působících bolest bez odpovídající odborné způsobilosti), § 7 odst. 2 (veterinární zákroky jen odborně způsobilými osobami), § 11 (povinnosti chovatele).
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči: § 59a (obecná pravidla odborné způsobilosti), § 64b (chovatel – odborné veterinární úkony), navrhovaný § 64e (ošetření a úprava kopyt a paznehtů).

2.2 Právo Evropské unie a mezinárodní závazky, kterými je Česká republika vázána

- Směrnice Rady 98/58/ES ze dne 20. 7. 1998 o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely – čl. 3 (povinnost zajistit, aby osoby pečující o zvířata měly nezbytné dovednosti a znalosti a aby péče nezpůsobovala zbytečnou bolest či utrpení).
- Nařízení (EU) 2017/625 o úředních kontrolách – zejména čl. 11–13 a obecná východiska (recitály), které zdůrazňují povinnost členských států zajistit, aby osoby podílející se na činnostech s dopadem na pohodu zvířat měly požadovanou kvalifikaci a aby existoval účinný dohled nad dodržováním welfare pravidel.

MGR. MARKÉTA MACHOVÁ, ADVOKÁT

- Evropská úmluva o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely (ETS č. 87) – čl. 5 (zákroky působící bolest a zranění jsou oprávněny provádět jen osoby s odpovídajícími odbornými schopnostmi, v přiměřených podmínkách).
- Judikatura Soudního dvora EU (SDEU) k ochraně zvířat, zejména:
 - C-336/19, Centraal Israëlitisch Consistorie van België a další (rozsudek ze dne 17. 12. 2020): potvrzení prostoru členských států pro přísnější úpravu ve prospěch welfare zvířat;
 - C-497/17, *Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs* (tisková zpráva 26. 2. 2019): zdůraznění vědecké evidence o metodách minimalizujících utrpení.

Závěry těchto legislativních nálezů jsou založeny na principu vysoké úrovně ochrany zvířat proti týrání a na zdůraznění významu odborné způsobilosti osob provádějících zásahy.

3. Povaha dotčených úkonů a jejich rizikovost

Ošetření a úprava kopyt a paznehtů zvířat představují zásahy do živé tkáně s bezprostředním dopadem na chůzi, zatížení končetiny a celkovou pohodu zvířete. Chybné provedení (např. nadměrné snesení rohoviny, nesprávné vyvážení kopyta, neodborné podkování) může způsobit zejména akutní či chronickou bolest, kulhání, záněty měkkých tkání, dlouhodobé poškození a sekundární onemocnění.

Z povahy věci jde o úkony, u nichž je nezbytné prokázat nejen teoretickou znalost, ale zejména dlouhodobě osvojenou praktickou dovednost a způsobilost pracovat s živým zvířetem bezpečně, a to jak pro zvíře, tak i pro člověka a bez způsobení utrpení.

4. Kolize navrhované právní úpravy s právními předpisy

4.1 Rozpor se ZOZ (zákon č. 246/1992 Sb.)

- § 4 odst. 1 písm. f) ZOZ zakazuje provádět zákroky, které mohou způsobit bolest, osobou bez odpovídající odborné způsobilosti.

Navrhovaný § 64e umožňuje provádět podkovářskou úpravu kopyt a paznehtů veterinářům, veterinárním technikům i chovatelům bez prokazatelné praktické kvalifikace v oboru podkovářství/paznehtářství. Taková konstrukce relativizuje požadavek „odpovídající odborné způsobilosti“ a reálně otevírá prostor k neodborným zásahům.

- § 7 odst. 2 ZOZ stanoví, že veterinární zákroky smí provádět jen odborně způsobilé osoby. Pokud má být odborná způsobilost dovozována jen z obecné kategorie vzdělání nebo krátkodobého školení bez praktické zkoušky, neodpovídá to materiálnímu smyslu tohoto ustanovení (zajistit ochranu zvířat před zbytečnou bolestí a utrpením), resp. toto ustanovení obchází.

- § 11 ZOZ (povinnosti chovatele) ukládá povinnost zajistit, aby se zvířatům dostávalo péče odpovídající jejich biologickým potřebám;

Povolení neodborných zásahů osobám s nedostatečnou odbornou kvalifikací by vedlo k systémovému konfliktu s touto povinností a zvýšilo riziko správních deliktů i trestněprávních dopadů (v případech závažného ublížení).

4. Kolize s právem EU a mezinárodními závazky

- Směrnice 98/58/ES (čl. 3) vyžaduje, aby osoby pečující o zvířata disponovaly potřebnými znalostmi a dovednostmi a aby se zamezilo zbytečné bolesti a utrpení. Rozšíření oprávnění na osoby bez státem aprobované praktické kvalifikace je s tímto požadavkem v příkrém rozporu.
- Nařízení (EU) 2017/625 (zejm. čl. 11–13) klade důraz na kompetenci zúčastněných osob a na odpovědnost členských států za zajištění účinných kontrol. Nejednoznačné vymezení kvalifikace v § 64e by ztížilo úřední kontrolu a vymáhání, čímž by se oslabovala prevence utrpení zvířat.
- ETS 87 (čl. 5) stanoví, že zákroky působící bolest mohou provádět pouze osoby s odpovídajícími odbornými dovednostmi a za přiměřených podmínek. Není-li zákonem definována minimální praktická kvalifikace a ověření dovedností, stát nesplní svůj závazek v rámci vnitřního právního řádu zajistit, že tyto zákroky budou prováděny odborně způsobilými osobami.
- Judikatura SDEU (C-336/19; C-497/17) potvrzuje, že členské státy mohou a mají prosazovat vysokou úroveň ochrany zvířat, je-li to vědecky odůvodněno a nenarušuje-li to proporcionalitu. Z hlediska proporcionality je přísnější požadavek na kvalifikaci osob méně invazivním opatřením než zásahy do jejich svobod, významně se tím však snižuje riziko utrpení zvířat – což je v souladu s unijními principy.

5. Odborné podklady a praxe (shrnutí odborných argumentů)

Vyjádření odborných organizací opakovaně upozorňují, že výuka veterinárních techniků a chovatelských kurzů v oblasti úpravy kopyt/paznehtů bývá převážně teoretická, s minimem praxe, např. krátké on-line moduly bez práce se živým zvířetem. Naproti tomu profesní kvalifikace podkováře dle Národní soustavy kvalifikací (NSK 41-031-H) vyžaduje rozsáhlou praktickou přípravu a závěrečnou zkoušku schopností na živém zvířeti.

Z pohledu povinnosti státu zajistit prevenci utrpení zvířat je proto žádoucí, aby zákon vázal oprávnění k zásahům na prokazatelné teoretické znalosti a praktické dovednosti, nikoli pouze na typ školy, název studijního programu či délku obecného studia.

6. Možné negativní dopady navrhované úpravy

- Zvýšené riziko poškození zdraví zvířat (akutní nebo chronická bolest, kulhání, nevratné poškození struktury, dlouhodobé následky), vyšší náklady chovatelů na následnou léčbu, a zvýšená zátěž orgánů veřejné moci (správní delikty, spory).
- Právní nejistota: nejasné vymezení „odborné způsobilosti“ v § 64e by vedlo k interpretačním sporům a ztížilo by výkon dozoru dle nařízení (EU) 2017/625.

MGR. MARKÉTA MACHOVÁ, ADVOKÁT

- Riziko nesouladu s unijními minimálními standardy, které může vyústit v řízení o porušení povinnosti (infringement) pro nedostatečné zajištění ochrany zvířat.

7. Návrh legislativního řešení “de lege ferenda”

Návrh legislativního řešení “de lege ferenda” tvoří samostatnou přílohu tohoto stanoviska.

8. Závěr

Navrhované znění § 64e je v rozporu s českou i evropskou legislativou v oblasti ochrany zvířat proti týrání. Rozšiřuje oprávnění zásahů do živé tkáně i osobami bez odpovídající odborné kvalifikace a praxe, což představuje nepřijatelný zásah do principů ochrany a welfare zvířat. Pro zachování souladu s evropským právem je nutné, aby zákon jednoznačně vyžadoval a definoval odbornou způsobilost oprávněných osob na úrovni profesní kvalifikace nebo akreditovaného studijního programu.

Konkrétně je navrhované znění § 64e v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f), § 7 odst. 2 a § 11 ZOZ, s čl. 3 směrnice 98/58/ES, s požadavky na kompetenci a kontrolu dle nařízení (EU) 2017/625 a s čl. 5 ETS 87.

Přijetí přísnějších a jednoznačných kvalifikačních požadavků je nejen v souladu s judikaturou SDEU (C-336/19; C-497/17), ale i nezbytné pro reálný výkon ochrany welfare zvířat v praxi.

V Kolíně dne 3.11.2025

Mgr. Markéta Machová
advokát

Samostatná příloha k právnímu stanovisku

De lege ferenda – návrhy budoucí právní úpravy § 64e veterinárního zákona,

Tento dokument shrnuje návrhy de lege ferenda (do budoucí právní úpravy) k navrhovanému § 64e zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon). Cílem je posílit ochranu zvířat, definovat odbornou způsobilost osob provádějících ošetření a úpravy kopyt či paznehtů a dosáhnout souladu s právem České republiky a Evropské unie.

1. Východiska a účel právní úpravy

Úprava a podkování kopyt a paznehtů představuje zákrok s potenciálem působit bolest a utrpení zvířatům. Z hlediska právní teorie i praxe jde o činnost obdobnou veterinárnímu zákroku, která musí být prováděna osobou s odpovídající odborností a praxí.

Cílem právní úpravy by mělo být zajištění vysoké úrovně welfare zvířat (čl. 13 Smlouvy o fungování EU) při současném zachování dostupnosti odborné péče.

2. Systémové řešení de lege ferenda

Navrhuje se vytvořit čtyřúrovňový systém odborné způsobilosti osob, který odpovídá stupni rizikivosti zákroku a principům proporcionality.

a) **Veterinární lékař** – oprávnění provádět pouze léčebné i preventivní zákroky. Pro oprávnění provádět úpravu a podkování kopyt a paznehtů je nutné doplnění profesní kvalifikace dle písm. c) tohoto článku, tj. zkouška podle NSK (profesní kvalifikace dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3, podkovář/paznehtář) nebo střední odborné vzdělání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

b) **Veterinární technik/asistent** – oprávnění ošetřovat kopyta nebo paznehty pouze v rámci následné péče po zákrocích veterináře, a to podle jeho pokynů a pod jeho dohledem. Pro oprávnění provádět úpravu a podkování kopyt a paznehtů je nutné doplnění profesní kvalifikace dle písm. c) tohoto článku, tj. zkouška podle NSK (profesní kvalifikace dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3, podkovář/paznehtář) nebo střední odborné vzdělání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

c) **Odborně způsobilá osoba** - osoba s profesní kvalifikací dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3,

MGR. MARKÉTA MACHOVÁ, ADVOKÁT

podkovář/paznehtář) nebo střední odborné vzdělání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

d) **Chovatel hospodářských zvířat** – oprávnění pouze k základní údržbě, pouze po absolvování akreditovaného kurzu s praktickou zkouškou a pod dohledem odborně způsobilé osoby. Pro oprávnění provádět úpravu a podkování kopyt a paznehtů je nutné doplnění profesní kvalifikace dle písm. c) tohoto článku, tj. zkouška podle NSK (profesní kvalifikace dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3, podkovář/paznehtář) nebo střední odborné vzdělání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

Shora uvedené rozlišení zajišťuje proporcionalitu, sjednocuje odbornou způsobilost osob pro provádění ošetření, úprav a podkování kopyt a paznehtů a umožňuje jasné rozlišení mezi jednotlivými typy zásahů. Současně posiluje právní jistotu, dohledatelnost činnosti odborně způsobilých osob a chovatelů.

3. Pracovní návrh nového legislativního znění § 64e

De lege ferenda se navrhuje následující znění ustanovení § 64e:

§ 64e (navrhované znění)

- (1) Ošetření, úpravu a podkování kopyt a paznehtů zvířat je oprávněna provádět pouze osoba disponující odbornou způsobilostí odpovídající povaze zákroku, „odborně způsobilá osoba“.
- (2) Odbornou způsobilostí se rozumí profesní kvalifikace podle Národní soustavy kvalifikací obor EQF 3, podkovář/paznehtář nebo vysokoškolské vzdělání veterinárního směru v magisterském studijním programu nebo středoškolské vzdělání veterinárního směru.
- (3) Odborně způsobilými osobami jsou:

e) **Veterinární lékař** – oprávnění provádět pouze léčebné i preventivní zákroky. Pro oprávnění provádět úpravu a podkování kopyt a paznehtů je nutné doplnění profesní kvalifikace dle písm. c) tohoto článku, tj. zkouška podle NSK (profesní kvalifikace dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3, podkovář/paznehtář) nebo střední odborné vzdělání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

f) **Veterinární technik/asistent** – oprávnění ošetřovat kopyta nebo paznehty pouze v rámci následné péče po zákrocích veterináře, a to podle jeho pokynů a pod jeho dohledem. Pro oprávnění provádět úpravu a podkování kopyt a paznehtů je nutné doplnění profesní kvalifikace dle písm. c) tohoto článku, tj. zkouška podle NSK (profesní kvalifikace dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3, podkovář/paznehtář) nebo střední odborné vzdělání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

MGR. MARKÉTA MACHOVÁ, ADVOKÁT

g) **Osoba s profesní kvalifikací podle NSK** (profesní kvalifikace dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3, podkovář/paznehtář) – oprávnění provádět úpravy a podkování kopyt a paznehtů v rozsahu praxe a standardů NSK nebo v rámci středního odborného vzdělávání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

h) **Chovatel hospodářských zvířat** – oprávnění k provádění úkonů základní údržby stanovené prováděcím právním předpisem, po absolvování akreditovaného praktického výcviku a zkoušky pod dohledem odborně způsobilé osoby. Pro oprávnění provádět úpravy a podkování kopyt a paznehtů je nutné doplnění profesní kvalifikace dle písm. c) tohoto článku, tj. zkouška podle NSK (profesní kvalifikace dle NSK 41-31-H Europodkovář/Europodkovářka, 41-049-H Paznehtář/Paznehtářka (min. úroveň EQF 3, podkovář/paznehtář) nebo střední odborné vzdělání uč. obor 41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah odborných úkonů příslušejících jednotlivým odborně způsobilým osobám, rozsah a obsah praktického výcviku, způsob ověřování způsobilosti a systém průběžného vzdělávání osob uvedených v odstavci 1.

4. Prováděcí vyhláška a kontrolní mechanismy

Navrhuje se, aby prováděcí vyhláška Ministerstva zemědělství stanovila:

- Rozsah odborných úkonů příslušejících jednotlivým odborně způsobilým osobám,
- minimální rozsah praktické přípravy (např. počet hodin práce se živým zvířetem),
- obsah a strukturu závěrečné zkoušky teoretických znalostí a praktických dovedností podle NSK
- evidenční povinnost pro osoby vykonávající úpravy kopyt a paznehtů,
- povinnost hlásit neúspěšné nebo problematické zákroky orgánu veterinárního dohledu (SVS).

Dále se doporučuje zavést systém pravidelného doškolování (CPD) a metodickou podporu pro Státní veterinární správu v oblasti kontrolních postupů.

5. Soulad s právem EU a českou legislativou

Navržené řešení odpovídá čl. 3 směrnice 98/58/ES, čl. 11–13 nařízení (EU) 2017/625 a čl. 5 Evropské úmluvy ETS 87.

Zajišťuje provádění zákroků pouze odborně způsobilými osobami a plní preventivní požadavky zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (§ 4, § 7, § 11).

6. Přínosy úpravy de lege ferenda

- Zajištění právní jistoty a jednoznačné definice odborné způsobilosti.
- Posílení ochrany zvířat před utrpením v souladu s českým a evropským právem.
- Zvýšení profesionality a kvality výkonu v praxi.
- Snížení zátěže kontrolních orgánů díky lepší evidenci a prevenci sporů.

MGR. MARKÉTA MACHOVÁ, ADVOKÁT

- Podpora celoživotního vzdělávání a profesního rozvoje v oblasti péče o zvířata.

7. Závěr

Navrhované řešení de lege ferenda představuje vyvážený model, který respektuje princip proporcionality, právní rámec České republiky i Evropské unie a současně reaguje na potřebu zachovat vysoký standard ochrany zvířat.

Vypracovala: Mgr. Markéta Machová, advokát 777 615 330